

man er naaet op til et langt højere Standpunkt, end man i Virkeligheden er naaet til. Man maa se paa Tingene, som de i Virkeligheden er, og det er godt at drage Sammenligninger mellem sig selv og andre. Gør man det i dette Tilfælde, vil det vise sig, at det, der gøres for Uddannelsen af Ungdommen her i Landet, ikke staaar paa Højde med den Omhu og de Ofre, der bringes for Uddannelsen af Ungdommen i andre Lande. Hvis man vil læse den lille Bog, der er blevet udgivet af Kultusministeriet, og som hedder „Fortsættelsesundervisningen“, vil man deraf lære, at med Hensyn til Ungdommens videre Uddannelse staaer Danmark temmelig langt nede i Rækken, sammenlignet med vore Nabolande Tyskland og Sverige, for ikke at tale om Amerika og adskillige andre Lande. Det kan være kedeligt nok at skulle indrømme det, men det er altid rigtigt at se Sandheden i Øjnene og komme til Erkendelse af, paa hvilket Standpunkt man staaer.

Jeg kunde have Lyst til at gøre nogle Bemærkninger om to af Lovforslagene, nemlig de to, der vedrører Fagskolerne og Værkstedundervisningen. Ungdommens videre Uddannelse maa gaa i to Retninger. Den maa for det første være en almen dannende Uddannelse, og en saadan har vi tilsigtet gennem de Bevillinger paa 15,000 Kr. til Ungdomsskolen, der nu i et Par Aar er givet paa Finansloven, men Uddannelsen maa ogsaa gaa i praktisk Retning. Jeg vil sige, at det vigtigste for ethvert ungt Menneske er egentlig først og fremmest at lære sit Fag, at blive en Mester i det, hvorved han skal ernære sig senere hen i Livet. Jeg betragter det absolut som det vigtigste for en ung Mand at blive duelig i sit Fag, saa han kan faa Glæde af sit Arbejde; og at lære ham det er noget af det bedste, man kan give de unge Mennesker. Det er det, der tilsigtes gennem de to Lovforslag om Fagskolen og Værkstedundervisningen. Den Undervisning, vi nu giver de unge Mennesker indenfor Industri og Haandværk, er i mange Tilfælde meget mangelfuld. Jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa nogle Udtalelser, der fremkom ved et Bygningshaandværker møde, som jeg for ikke saa længe siden overværede. Det blev der af Folk, der var meget nøje kendte med disse Forhold udtalt, at det var meget almindeligt, at naar en Blikkenslagermester her i København søgte en Svend, forlangte han, at det skulde være en Svend, der var uddannet i Provinserne og ikke her i København. Og Grunden hertil var den, at Blikkenslagerne herinde, som det blev oplyst, ofte

fik en meget ensidig og mangelfuld Uddannelse. En Blikkenslagerlærling kunde saaledes komme til i de 5 Aar, han stod i Lære, Dag ud og Dag ind at beskæftige sig med Arbejde vedrørende Tagrender og Neddøbsrør og ikke med noget andet. Derved fik han selvfølgelig Færdighed paa dette specielle Omraade; men naar de 5 Aar var gaaet, forstod han sig heller ikke paa noget i sit Fag ud over denne Specialitet. Der blev ogsaa nævnt, at der var en Mester her i København, der beskæftigede endog et ret stort Antal Lærlinge, en 6—8 Stykker, og som ikke satte dem til andet i deres Læretid end til at installere Vandklosetter. Det vil med andre Ord sige, at disse unge Mennesker i Grunden har spildt de 5 Aar, i hvilke de har staaet i Lære. Naar de saa kommer bort fra deres Læremester og kommer hen paa andre Værksteder, viser det sig, at de ikke kan bruges, for saa vidt man ikke kan skaffe dem Beskæftigelse netop paa det specielle Omraade, hvor de er blevet særligt uddannet.

Det er derfor nødvendigt, at Samfundet griber ind og giver de unge Mennesker en mere alsidig Uddannelse, saaledes at de virkelig kan faa lært deres Fag og ikke skal blive tvunget til, naar deres Læretid er ude, at forlade deres Fag og gaa over i Arbejdsmandsklassen, hvad mange Svende nu har maattet gøre netop paa Grund af den mangelfulde Uddannelse, de har faaet i de 5 Aar, de har staaet i Lære. Andre Steder, hvor man har taget sig godt af Ungdommens Uddannelse og Opdragelse, viser det sig ogsaa, at man er slaaet ind paa Fagskoleundervisningen. Jeg skal saaledes henvise til en By som München, der sikkert maa betragtes som den førende paa dette Omraade. Den moderne Ungdomsskole har faaet sin bedste Udvikling i denne By, og alle, som vil studere dette Spørgsmaal, bør se paa, hvorledes man har indrettet Forholdene der. Det er en By af Størrelse omtrent som København og Frederiksberg tilsammen, og der har man oprettet ikke mindre end 52 forskellige Fagskoler, saaledes at hvert Fag, der tæller blot et nogenlunde rimeligt Antal Elever, har sin særlige Fagskole, hvor man søger praktisk at uddanne de unge i deres Fag ved at give dem i Almindelighed 3 Timers praktisk Undervisning om Ugen i Værksteder. Undervisningen drives systematisk og er fremadskridende gennem i Almindelighed 4 Aar. Derved kommer de unge virkelig til at forstaa deres Fag. Man har i disse Skoler indrettet Værksteder, der er forsynede med det Værktøj, de Maskiner og det Materiale, som